

La campanya de la fruita fa aflorar sensellarisme ocult

El dispositiu de prevenció de l'any passat contra la Covid-19 va apropar la realitat quotidiana dels temporers a Sant Pere Pescador
Va facilitar, a més, un desplegament de treball comunitari inexistent fins ara

Temporers en una finca de l'Armentera, durant la temporada 2020 ACN.

La campanya de recollida de la fruita del 2020 a l'Alt Empordà i al Baix Empordà es va afrontar en plena pandèmia, amb un èxit d'efectivitat notable gràcies a un gran desplegament inhabitual de mitjans, amb múltiples agents implicats, que van focalitzar les seves accions en la prevenció sanitària dirigida als treballadors temporers, imprescindibles per a la recollida de la fruita. El balanç del dispositiu es va fer tancada la campanya, amb una lectura globalment positiva quant a prevenció i control de la malaltia.

Així mateix, l'excepcionalitat del dispositiu de temporers va afavorir un desplegament de treball comunitari que no s'havia produït fins aleshores i va facilitar que aflorés una precarietat galopant, amb una extensió del sensellarisme més gran del que es podia imaginar. Es van detectar l'any passat, només a Sant Pere Pescador i voltants, més de 35 persones sense un espai concret per dormir i descansar. Els treballadors temporers sense llar detectats dormien en caixers, en barraques de camp o directament al carrer. El dispositiu també va portar a la detecció de 21 persones que van acabar derivades als serveis socials bàsics per rebre ajuda alimentària, i dues hi van ser derivades per rebre ajuda en el transport.

El conseller de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Àlex Hernández, admetia que aquesta serà la gran batalla en la campanya del 2021. "Tenim previst –indicava– treballar-hi seriosament, però necessitarem recursos." Moltes de les mesures assajades l'any passat es repetiran en la pròxima campanya, que arrencarà amb força a finals d'estiu i que tindrà l'experiència de la campanya excepcional del 2020, quan els equips d'inclusió i atenció a la comunitat, per exemple, van intensificar els esforços comunicatius amb una comunitat de temporers diversa i multilingüe.

La tasca de comunicació amb els treballadors temporers va ser extremament efectiva, segons assenyalava una de les responsables de l'equip d'inclusió i atenció a la comunitat del Consell, Clàudia Escobar. Els diversos referents comunitaris que van actuar de mitjancers en van ser la clau. Les notes de veu de WhatsApp es van difondre en set idiomes –català, mandinga, sarawule, fula, àrab, amazic i romanès–, cosa que va facilitar la interacció i va millorar l'efectivitat.

"L'experiència va ser molt positiva i, sens dubte –assenyalava Escobar–, aquest any es tornarà a produir. També es repetirà la coordinació amb altres agents que actuen al territori i que volen millorar les condicions de vida dels temporers a través de serveis socials, de Salut o de Càritas." El contacte amb els temporers a peu de carrer va ajudar a detectar moltes necessitats. Escobar admet que aquest 2021 caldrà veure fins on podrà arribar el desplegament. "El paper de la Generalitat serà bàsic. Com en moltes altres coses, és una qüestió de diners", assenyalava Hernández. En aquesta nova campanya, Benestar Social considera que cal repetir el servei de dutxes i bugaderia. "Estem treballant –avançava Hernández– per poder oferir menjar calent. Però encara no està

tancat.”

El dispositiu de prevenció de la Covid-19 a l'Alt Empordà en la campanya passada es va posar en marxa el 13 de juliol, va estar actiu ben bé fins a finals d'octubre i es va mostrar altament efectiu. A Sant Pere es van detectar quatre brots: el primer, a principis de juliol, amb sis persones del mateix habitatge; el segon, a principis de setembre, amb deu, també d'un sol habitatge; el tercer, a finals d'aquest mateix mes, amb onze persones en un sol habitatge, i, finalment, el quart va arribar a mitjan octubre, amb cinc afectats.

Al llarg del dispositiu, tres persones van haver de ser ingressades a l'hospital de Figueres i es van atendre disset treballadors temporers en algun dels tres espais de trànsit habilitats en el marc del dispositiu.

Un dels serveis que ja va oferir l'equip d'inclusió i atenció a la comunitat és el de bugaderia i dutxes, i ja es treballa perquè enguany aquest espai pugui tornar a ser possible. En la campanya passada, va registrar fins a 720 usos, una mitjana de quinze persones al dia.

Els agents implicats en el dispositiu del 2020 van ser l'equip mèdic de Sant Pere Pescador, l'Ajuntament de Sant Pere Pescador, els empresaris agrícoles, el Departament de Salut, el Departament d'Agricultura i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Va ser, però, l'equip d'inclusió i atenció a la comunitat del Consell Comarcal de l'Alt Empordà qui es va fer càrrec d'afrontar accions molt concretes.

L'equip, d'una banda, va organitzar les trobades informatives amb els representants de les cooperatives de fruita, amb les empreses del sector i amb els encarregats de les explotacions i, de l'altra, va reforçar les mesures d'higiene i prevenció en l'àmbit del treball i de la llar, tasca que va servir per detectar i donar resposta a situacions socials de precarietat extrema entre els temporers.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 17-05-2021, Pàgina 20

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1970043-la-campanya-de-la-fruita-fa-aflorar-sensellarisme-ocult.html>